

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามของการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร.....	12
ความหมายของหลักสูตร.....	12
ความสำคัญของหลักสูตร.....	14
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	16
ประเภทของหลักสูตร.....	18
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	24
แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร.....	24
การประเมินหลักสูตร.....	31
การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นชุมชน.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	33
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	33
คุณภาพผู้เรียน.....	34
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....	35
โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	
โรงเรียนมัธยมวชิราลงกรณ์.....	44
หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม.....	47
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม.....	47
กระบวนการจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม.....	48
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	49
การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	50
การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียน.....	50
ทักษะปฏิบัติ.....	51
ความหมายของทักษะปฏิบัติ.....	51
ประเภทของทักษะปฏิบัติ.....	51
การสอนทักษะปฏิบัติ.....	52
รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะปฏิบัติ.....	54
การวัดทักษะปฏิบัติ.....	57
กระบวนการวัดทักษะปฏิบัติ.....	58
การเลือกวิธีวัดทักษะปฏิบัติ.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เจตคติ.....	59
ความหมายของเจตคติ.....	59
ลักษณะของเจตคติ.....	59
องค์ประกอบของเจตคติ.....	61
การวัดเจตคติ.....	63
เครื่องมือวัดเจตคติ.....	65
ประโยชน์ของเจตคติ.....	66
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเจตคติ.....	66
หลักการสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน.....	69
ความรู้เกี่ยวกับยางพารา.....	70
ประวัติความเป็นมาของยางพารา.....	70
ประโยชน์และความสำคัญของยางพารา.....	70
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของยางพารา.....	71
พันธุ์ยางพารา.....	72
การปลูกยางพารา.....	73
การดูแลสวนยางพารา.....	75
โรค แมลง ศัตรูยางพารา.....	80
การเก็บเกี่ยวผลผลิตและการจำหน่าย.....	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 และสภาพต่างๆ ไปของชุมชน.....	87
ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ.....	87
สภาพต่างๆ ไปของชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ.....	87
สภาพชุมชนโดยรวม.....	88
ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือผู้มีความชำนาญในด้านต่างๆ.....	88
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	89
งานวิจัยในประเทศ.....	89
งานวิจัยต่างประเทศ.....	93
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	97
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลพื้นฐาน.....	99
ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นของอำเภวาริชภูมิ ความต้องการของท้องถิ่นและภูมิปัญญาเกี่ยวกับยางพารา ของอำเภวาริชภูมิ.....	99
ขั้นที่ 2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวทางการพัฒนาหลักสูตร.....	100
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร.....	101
ขั้นที่ 1 ยกร่างหลักสูตร.....	101
ขั้นที่ 2 ยกร่างเอกสารประกอบหลักสูตร.....	101
ขั้นที่ 3 ตรวจสอบเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	103

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ชั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรก่อนนำไป ทดลองใช้.....	105
ชั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร.....	105
ชั้นที่ 1 การเตรียมการ.....	105
ชั้นที่ 2 การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร.....	109
ชั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตร.....	110
ชั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย.....	110
ชั้นที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
ชั้นที่ 3 ชั้นแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม.....	115
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านความคิดเห็น และความ ต้องการในการจัดทำหลักสูตร สำหรับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติม เรื่องยางพารา.....	117
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม.....	118
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตร.....	118
ตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้หลักสูตร.....	117

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	155
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	155
สมมติฐานของการวิจัย.....	156
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	156
การดำเนินการวิจัย.....	157
สรุปผลการวิจัย.....	159
อภิปรายผล.....	160
ข้อเสนอแนะ.....	166
บรรณานุกรม.....	169
ภาคผนวก.....	179
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือการวิจัย.....	181
ภาคผนวก ข หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร.....	187
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	255
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์ข้อมูล.....	299
ภาคผนวก จ ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	337
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	345

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 1.....	35
2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 2.....	36
3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 3.....	39
4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 4.....	43
5 โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	44
6 หน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้.....	102
7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล.....	119
8 ความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดย หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องยางพารา.....	120
9 ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นและความรู้เกี่ยวกับยางพารา.....	123
10 ผลการศึกษาข้อมูลสาระสำคัญและสาระการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติม เรื่องยางพารา.....	125
11 สาระการเรียนรู้ และ ผลการเรียนรู้.....	130
12 โครงสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องยางพารา.....	133
13 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ.....	138
14 ผลการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตร (คู่มือการใช้ หลักสูตร).....	139
15 ผลการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตร (แผนการ จัดการเรียนรู้).....	140
16 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพกระบวนการ E ₁ (80ตัวแรก) ของหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม เรื่องยางพารา.....	141

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมโดยถือเกณฑ์ประสิทธิภาพ E_2 (80 ตัวหลัง).....	142
18 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการทดลองใช้ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องยางพารา.....	18
19 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติงานตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่องยางพาราเทียบกับเกณฑ์กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80.....	143
20 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องยางพารา.....	144
21 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพของข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง ยางพารา.....	299
22 ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร.....	309
23 ผลการประเมินความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร (คู่มือการใช้หลักสูตร).....	314
24 ผลการประเมินความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร (แผนการจัดการเรียนรู้).....	316
25 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร.....	319
26 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร (คู่มือการใช้หลักสูตร).....	324
27 ผลการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตร (แผนการจัดการเรียนรู้).....	327
28 ค่าความยาก (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	330
29 ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ของทักษะการปฏิบัติงานหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่อง ยางพารา เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด.....	333

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
2 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร.....	26
3 ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมรายวิชา เรื่อง ยางพารา.....	98
4 การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริงบ้านวิทยากรท้องถิ่น นายสยาม อุษาพรหม และศูนย์สาธิตการทำยางแผ่นดิบ.....	148
5 วิทยากรท้องถิ่นสาธิตการผสมกรดในการทำยางแผ่นดิบ.....	148
6 ครูควบคุมแลนักเรียนฟังการบรรยายสาธิตจากวิทยากร.....	149
7 นักเรียนดูการสาธิตการตัดฟองอากาศในขั้นตอนการทำยางแผ่นดิบจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	150
8 นักเรียนฝึกปฏิบัติการทำยางแผ่นดิบ.....	150
9 นักเรียนฝึกปฏิบัติการรีดดอกยางแผ่นดิบ.....	152
10 นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกันในการนำยางแผ่นดิบผึ่งแดด.....	152
11 นักเรียนฝึกปฏิบัติการเก็บแผ่นยางที่ตากแดดแล้วเข้าโรงเก็บ.....	153
12 นักเรียนฝึกปฏิบัติการเก็บรวบรวมยางแผ่นดิบพร้อมจำหน่าย.....	153
13 วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ในการทำยางแผ่นดิบ.....	339
14 วิทยากรสาธิตขั้นตอนการทำยางแผ่นดิบ.....	340
15 นักเรียนฝึกทักษะปฏิบัติการทำยางแผ่นดิบ.....	341
16 นักเรียนฝึกทักษะปฏิบัติการทำยางแผ่นดิบโดยใช้มือและเครื่องรีด.....	342
17 นักเรียนฝึกสังเกตลักษณะของแผ่นยางดิบพร้อมจำหน่าย.....	343